

POLSKA DEBATUJE

Scenariusz lekcji otwierającej udział w projekcie “Nic o nas” Fundacji Polska Debatuje

Autorzy: Radosław Czekan i Beata Płuciniczak-Motowidło

O projekcie “Nic o nas”:

Projekt jest skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych chcących nauczyć się organizować debaty i rozwiązywać poprzez dyskusję problemy swoich społeczności. W trakcie projektu przygotowujemy uczniów poprzez warsztaty i pracę ze specjalnymi materiałami do zorganizowania własnych debat z lokalnymi decydentami o istotnych dla danych społeczności sprawach. Celem projektu jest zwiększenie wpływu młodych ludzi na rzeczywistość oraz zachęcenie do udziału w procesach demokratycznych. Wierzymy, że to pozytywnie wpłynie na kształtowanie się u nich proaktywnej postawy obywatelskiej. Uczniowie rozwiną umiejętności krytycznego myślenia i publicznego przemawiania.

Kontekst zajęć:

Lekcja z nauczycielem rozpoczyna właściwą pracę uczniów w ramach projektu. Uczestnicy mają pierwszy kontakt z Broszurą “Nic o nas”. W dalszej części projektu będą pracowali samodzielnie (pod opieką mentora Fundacji Polska Debatuje), wezmą udział w warsztatach z trenerem Fundacji Polska Debatuje przygotowujących merytorycznie do organizowanej debaty oraz przeprowadzą debatę na temat istotny w ich lokalnej społeczności.

CELE

Po lekcji z nauczycielem uczniowie:

1. **mają poczucie ważności projektu i motywację do działania** - uczeń powinien mieć przeświadczenie, że bierze udział w czymś, co może przynieść pozytywną zmianę w otoczeniu, że jest to projekt, który wykracza poza ramy szkolnych obowiązków czy aktywności
2. **zidentyfikowali najważniejsze i najbardziej interesujące dla nich problemy** lokalnej społeczności, które chcieliby rozwiązać
3. **rozumieją strukturę projektu**, kolejne kroki oraz funkcję Broszury

Przed zajęciami:

- wyślij uczniom podstawowe informacje o projekcie lub zapowiedz projekt, tak żeby wiedzieli, na czym polega
 - Strona internetowa projektu: <http://www.polskadebatuje.org/nic-o-nas/>
 - możesz przesłać elektroniczną wersję Broszury
- przekaż uczniom zadanie domowe z tygodniowym wyprzedzeniem:
 - Wariant z Broszurą: “Wyobraź sobie, że przez jeden dzień możesz podejmować decyzje dotyczące twojej okolicy, miejscowości, gminy czy powiatu. Mając taką realną władzę, co byś zrobił/a lub zmienił/a? Przygotuj pisemnie na kartce własną propozycję odpowiedzi na pytania ze strony 2 Broszury. Przynies przygotowaną odpowiedź oraz Broszurę na lekcję.”
 - Wariant bez Broszury: “Wyobraź sobie, że przez jeden dzień możesz podejmować decyzje dotyczące twojej okolicy, miejscowości, gminy czy powiatu. Zapisz odpowiedzi na poniższe pytania:
 - Mając taką realną władzę, co byś zrobił/a lub zmienił/a?
 - Nie masz pomysłu? Przejrzyj lokalną gazetę, porozmawiaj z sąsiadami albo przejdź się po okolicy. Co Cię irytuje? Czego brakuje? Dlaczego?

- Jak wielu osób ten problem dotyczy? Podaj liczbę i opisz krótko kim są te osoby. Nie wiesz? Oszacuj liczbę na podstawie obserwacji lub zadaj pytanie na grupie sąsiedzkiej czy w klasie.
- Kto jest odpowiedzialny we władzach za rozwiązanie tego problemu?

- przygotuj Broszury do rozdania na lekcji
 - możesz je rozdać uczniom parę dni wcześniej, ale upewnij się że na zajęciach każdy będzie miał własny egzemplarz
 - Istnieje możliwość, że lekcja odbędzie się online, a uczniowie nie pojawią się przed nią w szkołach. W takim wariancie prześlij uczniom .pdf i zaproś do odebrania wersji drukowanej w szkole w pierwszym możliwym terminie. **Praca na fizycznej broszurze będzie o wiele bardziej użyteczna!**

- możesz przygotować wydanie lokalnej gazety z czytelní, otwarte strony internetowe urzędu gminy, powiatu i sejmiku województwa
 - ważne, żeby nauczyciel był w stanie zasugerować 3 propozycje problemów, jeśli uczniowie mieliby trudność z wymyśleniem własnych

Scenariusz zajęć

Czas (w min.)	Co robimy?	Na czym to polega?	Pomoce	Po co?
0-5	Rozpoczęcie zajęć	Otwarcie zajęć, sprawdzenie obecności, rozdanie broszur, rozeznanie czy uczniowie wypełnili zadanie domowe	Broszury	Przygotowanie organizacyjne zajęć

5-15	Zebranie pomysłów z zadania domowego	<p>Ćwiczenie: Każdy uczeń powinien ANONIMOWO zapisać na karteczce (post-it) odpowiedź na pytania “Wyobraź sobie, że przez jeden dzień możesz podejmować decyzje dotyczące twojej okolicy, miejscowości, gminy czy powiatu. Mając taką realną władzę, co byś zrobił/a lub zmienił/a?”</p> <p>*W wersji online wykorzystaj: wirtualną tablicę (np.: Miro, Mural, Jamboard, Google Slides), Mentimeter albo odpowiedzi na czacie.</p> <p>Nauczyciel grupuje odpowiedzi wokół podobnych propozycji (które da się połączyć).</p> <p>Ponadto nauczyciel może sugerować lub przedstawiać propozycję innych lokalnych problemów (na podstawie gazety lokalnej, własnych doświadczeń itd.). Jeżeli co najmniej jeden uczeń uzna, że warto ten problem rozwiązać, to umieszczamy go również na tablicy. Nauczyciel może też selekcjonować odpowiedzi i nie przyjmować oczywistych żartów lub rzeczy niemożliwych do realizacji (np.: zrobmy stację kosmiczną).</p> <p>Uwaga: ważne, żeby nie gasić zapałów uczniów argumentami “bo nie ma na to pieniędzy”, lub “nikt się na to nie zgodzi” albo</p>	Dodatkowo możesz wykorzystać lokalną gazetę, strony internetowe lub inne źródła inspiracji odn. problemów lokalnych	Zebranie i selekcja pomysłów z zadania domowego (również wśród osób, które go nie wykonały) oraz przygotowanie do dyskusji o nich. Chcemy uzyskać na tablicy jak najwięcej pomysłów.
------	--------------------------------------	--	---	--

		<p>“nie przejdzie to politycznie”.</p> <p>Dopuszczalne powody odrzucenia pomysłów to przede wszystkim (ale nie tylko):</p> <ul style="list-style-type: none">- niezgodność z prawem,- brak kompetencji lokalnych władz do zajęcia się sprawą,- rażąca nierealność projektu (np.: zorganizowanie Igrzysk Olimpijskich w małej gminie). <p>Uwaga: traktujemy tę część w bardzo otwarty na pomysły sposób. Nie krytykujemy, nie szukamy wad, nie próbujemy deprecjonować ani priorytetyzować pomysłów. Dopiero po zebraniu weryfikujemy, czy są jakieś zupełnie nierealne lub absurdalne (np.: stacja kosmiczna). Natomiast pomysły trudne do realizacji, bardzo kosztowne czy o małym zasięgu są akceptowane.</p> <p>* W wersji online można grupować odpowiedzi w tabeli w programie Word/OpenOffice, na wirtualnej tablicy (np.: Miro, Mural, Jamboard, Google Slides).</p> <p>Po zebraniu pomysłów (burza mózgów) każdy</p>		
--	--	--	--	--

		<p>z uczniów samodzielnie i bez ujawniania reszcie wybiera sobie jeden z problemów, który jego zdaniem jest najważniejszy do rozwiązania. O swoim wyborze nie informuje pozostałych uczestników zajęć.</p>		
15 - 30	2-4-8	<p>Polecenie: "Za chwilę w losowych parach porozmawiacie ze sobą o jednej rzeczy, którą zmienilibyście w Waszej gminie, wsi, mieście, powiecie czy województwie, gdybyście mieli taką możliwość (wybrane przez poszczególnych uczniów pomysły z poprzedniego ćwiczenia).</p> <p>Niech to będzie jedna z rzeczy już wskazanych na tablicy (post-it), nawet jeśli to nie Wy ją zaproponowaliście . Będziecie mieli 3 minuty na dyskusję w parach, który z tych problemów jest dla Was ważniejszy i bardziej interesujący. Używajcie argumentów i przekonujcie siebie nawzajem. Po 3 minutach dyskusji powinniście wspólnie wybrać jeden z nich. W razie trudności w dojściu do porozumienia - głosujcie. W razie remisu losujcie". Jeżeli macie ten sam pomysł, to ustalcie, jakie argumenty przeważają za nim w porównaniu do innych pomysłów.</p>	<p>Opcje online:</p> <p>Teams - pokoje lub kanały</p> <p>Zoom - losowe breakout rooms i później łączone breakout rooms</p> <p>Discord - kanały głosowe (w liczbie ½ uczniów)</p> <p>Ostatecznie: Messenger lub WhatsApp</p>	<p>Uczniowie zastanawiają się i dyskutują nad priorytetami i tym jak należy je ustalać w kontekście konkretnych pomysłów. Podchodzą krytycznie do swoich propozycji. Inspirują się nawzajem. Podejmują decyzję co do priorytetowych działań i tego, co ich interesuje.</p>

		<p>Następnie połączymy pary w czwórki i powtórzmy ten schemat działań, z tym że uczniowie będą wybierać spośród już wytypowanych wcześniej w parach pomysłów, a jako czwórka zadecydują o wyborze wspólnej propozycji.</p> <p>Potem powtarzamy ćwiczenie w grupie ośmioosobowej (połączone czwórki).”</p> <p><i>Uwaga: Nierówna liczebność grup nie jest problemem. Można łączyć uczniów w 3/6/12 albo łączyć dwójki z trójkami, czwórki z piątkami itd. Należy zachować rozsądek i kontrolować czas.</i></p> <p><i>Uwaga: dwójki łączymy w czwórki, a czwórki w ósemki bez szczególnego kojarzenia np.: podobne pomysły razem. Po prostu dwie losowe dwójki łączymy ze sobą. Robimy to dynamicznie, by płynnie przejść od jednej do kolejnej dyskusji w grupach.</i></p> <p>Następnie liderzy/liderki ósemek przedstawiają reszcie klasy wybrane pomysły. Warto też zaplanować moment na to, żeby ktokolwiek mógł zgłosić pomysł (swoją) lub innej osoby, jeśli jakaś propozycja wyjątkowo mu/jej się spodobała.</p>		
--	--	---	--	--

		Na prezentację każdego pomysłu (max. 5) każda grupa ma od 30 do 60 sekund.		
30-35	Dyskusja nad realnością zmian	<p>Na ile da się ten wybrany pomysł wprowadzić? Nauczyciel upewnia się, że pomysły są realne do przeprowadzenia (np.: leżą w kompetencji samorządów lokalnych)</p> <p><i>Uwaga: ważne, żeby nie gasić zapałów uczniów argumentami “bo nie ma na to pieniędzy”, lub “nikt się na to nie zgodzi” albo “nie przejdzie to politycznie”.</i></p> <p><i>Dopuszczalne powody odrzucenia pomysłów to przede wszystkim (ale nie tylko):</i></p> <ul style="list-style-type: none">- niezgodność z prawem- brak kompetencji lokalnych władz do zajęcia się sprawą- rażąca nierealność projektu (np.: zorganizowanie Igrzysk Olimpijskich w małej gminie)	Zapisanie zweryfikowanych propozycji na tablicy (Mentimeterze) lub innej formie jasnej dla uczniów.	Pobudzenie u uczniów poczucia realności i ważności projektu.
35-40	Głosowanie	Uczniowie głosują indywidualnie (i najlepiej anonimowo) nad zgłoszonymi propozycjami. Każdy może zagłosować na dowolną liczbę wskazanych pomysłów	Do głosowania Mentimeter (https://www.mentimeter.com/)	Zwiększenie motywacji do działania poprzez bezpośredni wpływ na wybór problemu i

		<p>(wielokrotny wybór), w tym również na wszystkie, jeśli przypadają mu/jej one do gustu.</p> <p>Do głosowania można użyć darmowej wersji Mentimetera.</p> <p>Propozycja z największą liczbą głosów wygrywa. W sytuacji remisu można przeprowadzić konkurs “na większą burzę oklasków”, żeby zweryfikować pomysł wzbudzający większy entuzjazm :)</p> <p><i>Uwaga: jeżeli istnieje taka potrzeba (np.: rozwinęła się świetna dyskusja, uczniowie potrzebują przemyśleć propozycje, nie starczyło czasu) głosowanie można przesunąć na kolejne zajęcia (o ile odbywają się w ciągu 7 dni). W takiej sytuacji i tak realizujemy część poniżej (kolejne kroki projektu).</i></p>	<p>- pytanie Multiple Choice (z włączoną opcją “Let participants choose multiple options”) albo</p> <p>- pytanie Ranking, gdzie uczniowie układają pomysły od najbardziej do najmniej preferowanego</p>	pośrednio tematu debaty.
40 - 45	Kolejne kroki projektu	<p>Uczniowie wspólnie z nauczycielem wypełniają stronę 2 Broszury, wpisując ustalenia dotyczące wybranego problemu oraz wyznaczają termin pierwszego spotkania (ok. 55 dni przed planowaną debatą, a najlepiej jak najszybciej po tej lekcji).</p> <p>Nauczyciel przedstawia poglądowo:</p> <ul style="list-style-type: none">- kolejne kroki milowe zgodnie z Broszurą	Broszura	Uczniowie wiedzą, co dalej powinni robić, rozumieją na czym polega projekt oraz wiedzą, że ich praktycznym przewodnikiem jest Broszura.

POLSKA DEBATUJE

		<p>(Planowanie - Organizacja - Debata- Po debacie)</p> <ul style="list-style-type: none">- kontakt do mentora Fundacji Polska Debatuje- odpowiedzi na ewentualne pytania uczniów <p>oraz kończy zajęcia.</p>		
--	--	---	--	--